

Chorzela, dn.13.02.2023r.

RADA MIEJSKA W CHORZELACH

SPRAWOZDANIE OPISOWE Z DZIAŁALNOŚCI MIEJSKO-GMINNEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ W CHORZELACH ZA ROK 2022

Miejsko-Gminna biblioteka Publiczna w Chorzelaach składa się łącznie z 5 placówek:

1. Biblioteka dla Dorosłych w Chorzelaach
2. Filia dla Dzieci i Młodzieży w Chorzelaach
3. Filii Bibliotecznej w Zarębach
4. Filii Bibliotecznej w Krukowie
5. Filii Bibliotecznej w Duczyminie

Wszystkie placówki poza gromadzeniem, opracowaniem i udostępnianiem materiałów bibliotecznych proponują użytkownikom darmowy dostęp do komputerów i Internetu z możliwością wydruku, kserowania oraz skanowania dokumentów.

Czytelnie komputerowe odpowiadają też na potrzeby użytkowników w zakresie spędzania wolnego czasu, edukacji i kultury. Z czytelni komputerowej skorzystało w 2022r. 971 osób. W każdej placówce MGBP jeden komputer przeznaczony jest do korzystania dla osób z niepełnosprawnością oraz seniorów, gdzie zainstalowany jest program NVDA odpowiedni dla niewidomych i słabowidzących. W 2022r. czytelnia biblioteki dla Dorosłych została doposażona w 4 komputery stacjonarne z najnowszym oprogramowaniem oraz urządzenie wielofunkcyjne. Doposażenie w nowy sprzęt było możliwe dzięki udziałowi w programie „Kraszewski komputery dla bibliotek”. W wyniku wnioskowania otrzymaliśmy **18.757.00zł.** na ten cel.

Oto dane liczbowe prezentujące zasoby MGBP w 2021r.

Aktualny stan księgozbiorów-51.472 woluminów.

Przybyło w ciągu roku -1515 woluminy

Ze środków organizatora zakupiono: 570 woluminów, za kwotę 13.000 zł.

Ze środków pozyskanych w drodze wniosków: 518 woluminów, za kwotę 13.000 zł.

Ze środków pozyskanych z Funduszy Europejskich zakupiono 104 woluminy za kwotę 5.000 zł. Oraz 76 e-booków i audiobooków na nośnikach elektronicznych za kwotę 2.000,00zł. Ze środków finansowych pozyskanych od sponsorów zakupiono 93 książki za kwotę 2.437 zł.

Razem poza dotacją organizatora Biblioteka pozyskała nowości książkowe w ilości: 715 woluminów o wartości –20.437,00zł.zł.

Wypożyczanie: Wszystkie wartości liczbowe zostały zwiększone w stosunku do zeszłego roku.

Użytkownicy Biblioteki:

-Czytelnicy zarejestrowani w 2022r.- 845 osób.

-Wypożyczenia książek ogółem w 2022r. –11.957książek.

- Odwiedziny w bibliotece:

- wypożyczalnia- 7,598 osób.

- czytelnia –1.742 osoby.

- pozostali użytkownicy - 472 osoby.

Biblioteka służy zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych oraz uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

1. Do podstawowych zadań bibliotek należy:

1) gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych;

2) obsługa użytkowników, przede wszystkim udostępnianie zbiorów oraz prowadzenie działalności informacyjnej, zwłaszcza informowanie o zbiorach własnych, innych bibliotek, muzeów i ośrodków informacji naukowej, a także współdziałanie z archiwami w tym zakresie.

2. Do zadań bibliotek ponadto należy prowadzenie działalności bibliograficznej, dokumentacyjnej, naukowo-badawczej, wydawniczej, edukacyjnej, popularyzatorskiej i instrukcyjno-metodycznej.

Chorzelska Biblioteka ma wprowadzone 100% zbiorów do katalogu elektronicznego dostępnego on-line. Katalog pozwala czytelnikom na następujące czynności: wyszukiwanie zbiorów- Katalog elektroniczny, wypożyczanie/rezerwacja, sprawdzanie stanu konta/prolongata, zbiory nieksiążkowe (multimedia), czasopisma/artykiły z czasopism, wyszukiwanie tematyczne. W 2022 r. Filia dla Dzieci i Młodzieży wprowadziła 86% zbiorów. Jest to ważne ze względu na to, iż tylko taki stan pozwala na elektroniczną wypożyczalnię. W 2017 r. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Chorzelach uruchomiła elektroniczne wypożyczanie książek i jest jedną z niewielu Bibliotek województwa mazowieckiego mającą taką usługę. Nasza biblioteka działa w systemie MAK+ utworzonym przez Instytut Książki przy Bibliotece Narodowej. Dzięki KARCIE BIBLIOTECZNEJ każdy

czytelnik otrzymuje także swoje konto on-line. To dzięki niemu można wyszukiwać interesujące książki i sprawdzać, czy są dostępne. Szczegółowe informacje czytelnik uzyskuje po zarejestrowaniu się na swoje konto online, a następnie po każdym zalogowaniu, przechodząc kolejno odpowiednie zakładki można m.in. sprawdzić aktualny stan swojego konta, historię wypożyczeń, datę zwrotu, przedłużyć dwukrotnie każdą wypożyczoną książkę czy edytować dane (adres, numer telefonu, e-mail).

Podstawowym zadaniem statutowym Biblioteki Publicznej jest gromadzenie, opracowywanie, przechowywanie i ochrona materiałów bibliotecznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu.

MGBP w Chorzelach prowadzi archiwum dokumentów a w szczególności artykułów prasowych z prasy lokalnej dotyczących miasta i gminy Chorzele. Biblioteka udostępnia je czytelnikom w postaci papierowej. MGBP w Chorzelach jako pierwsza z Bibliotek powiatu Przasnyskiego wprowadziła digitalizację dokumentów i fotografii cyfrowej dostępne w internetowym „Cyfrowym Archiwum Tradycji Lokalnej”. Obecny stan to 694 archiwaliów, które każda zainteresowana historią naszego miasta i gminy osoba może obejrzeć. Fotografie gromadzone w CATL, były prezentowane w formie wystaw na stronach Internetowych Biblioteki jako tematyczne albumy związane ze świętami i uroczystościami: Dzień Matki, Dzień Dziecka, Dzień Ochrony Środowiska, Święta Wielkanocne i Bożego Narodzenia, prezentujące interesujące zdjęcia historyczne. Strona naszej biblioteki była odwiedzana 630 razy.

Biblioteka jako placówka kulturalna przyczynia się do rozwoju społeczności lokalnej przez zapewnienie swobodnego, bezpłatnego dostępu do informacji, wiedzy, kultury i edukacji. Oferta naszej Biblioteki obejmuje działania ułatwiające dostęp do literatury polskiej i światowej, historycznej i współczesnej. Biblioteka w Chorzelach poza szeroką ofertą książkowych nowości wydawniczych w tym książek z dużą trzcionką, zdecydowała się na udział w konsorcjum bibliotek województwa mazowieckiego, co zaowocowało dostępem do nowoczesnej platformy „Legimi”, dającej możliwość bez limitowanego, darmowego wypożyczania (ponad 60 tysięcy e-boków) na smartfonie lub tablecie.

Drugą nową ofertą skierowaną do osób uczących się lub studiujących jest zainstalowanie na jednym z komputerów cyfrowej wypożyczalni „Academica” i „Polona”, dającej możliwość korzystania ze zbiorów cyfrowych Biblioteki Narodowej. To dostęp do 4 tysięcy publikacji ze wszystkich dziedzin wiedzy, również najnowszych,

objętych ochroną prawa autorskiego. Rejestracja użytkowników odbywa się na podstawie karty biblioteczej.

„Legimii”, „Academica” i „Polona” to darmowe źródła, które cieszą się dużą popularnością, zwłaszcza w czasach ograniczeń w przemieszczaniu się związanych z pandemią oraz dla osób z niepełnosprawnościami.

W 2022r. MGBP w Chorzelach przystąpiła do programu „Kultura bez Barier”. Program PFRON dedykowany jest osobom niepełnosprawnym, których obsługa jest bardzo ważna dla pracowników biblioteki. Zajęcie trzeciego miejsca (wśród ponad 400 wniosków z wynikiem pozytywnym”) w projekcie o nazwie „Dostępność oferty i zasobów Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Chorzelach dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami”, pozwoliło nam na unowocześnienie MGBP pod kątem obsługi osób z niepełnosprawnościami. Kwota dofinansowania, którą otrzymaliśmy to 73.589,00zł. Pozwoliła na doposażenie Biblioteki w książki z dużą Trzcionką (100vol), e-booki i audiobooki,(76 szt.), czytaki i czytniki (po 4 sztuki), powiększalnik przenośny Spider 3 oraz wielofunkcyjne, przenośne, proste w obsłudze urządzenie lektorskie i skanujące dokumenty, przetwarzające tekst na mowę i odczytujące przetworzone dokumenty. A to tylko część specjalistycznego sprzętu dla osób z niepełnosprawnościami. Pozostałe działania i sprzęt zostaną zakupione do maja 2023r. MGBP od dawna wychodzi naprzeciw potrzebom osób niepełnosprawnym, dostępność Strony internetowej MGBP oraz BIP posiadają standard WCAG 2.1, które sprawiają, że są one przystosowane dla osób z różnymi niepełnosprawnościami. W 4 z 5 placówek MGBP nie ma barier architektonicznych zewnętrznych. Biblioteka dla dorosłych posiada pętle indukcyjną dla niedosłyszących. Prenumerujemy też czasopismo „Niepełnosprawność”, dostępne w czytelni MGBP. Obsługa osób z niepełnosprawnościami jest w MGBP traktowana bardzo poważnie i polega na udzielaniu wszelkiej pomocy osobom niepełnosprawnym (wszyscy bibliotekarze przeszli szkolenie w zakresie obsługi osób niepełnosprawnych).

Dodatkowym sukcesem, który zwiększył nasze zasoby informatyczne był udział w projekcie „Sieć na kulturę w podregionie ostrołęckim”, skąd pozyskaliśmy 3 laptopy Lenovo” o wartości 5450,00zł., oraz wcześniej przygotowani Bibliotekarze pod kierunkiem specjalistów przeprowadzili warsztaty „dostępność zasobów cyfrowych online” oraz „bezpieczne zachowania w sieci”. Takich szkoleń odbyło się 16 po 2 godziny w tygodniu. Były one cenną wartością dodaną dla młodych użytkowników Biblioteki w zakresie bezpiecznego korzystania z Internetu.

2022r. to również działania MGBP związane z uchodźcami z Ukrainy. Nasza biblioteka starała się w ramach swoich możliwości wyjść naprzeciw potrzebom uchodźców.

Nasze działania to: zbiórka materiałów piśmienniczych w Bibliotece, które zostały przekazane dzieciom Ukraińskim zamieszkałym w Chorzelach i Bogdanach. Zorganizowaliśmy wystawę prac plastycznych „Chorzele na rysunku” Pana OCTO FITZHERBERTA W RAMACH ZBIÓRKI FINANSOWEJ „Caritas” PRZEZNACZONEJ DLA UKRAINY. Pieniądze ze sprzedaży obrazków autor przeznaczył na potrzeby Uchodźców.

„Jak rozmawiać z dziećmi o wojnie”, to materiały edukacyjne dla rodziców w języku ukraińskim, które rozpropagowaliśmy wśród mam Ukraińskich przebywających na naszym terenie. Dla dzieci przedszkolnych udostępniliśmy kolorowanki zarówno do pobrania jak i w formie fizycznej. Służyliśmy też udostępnieniem aktualnych informacji prawnych zebranych w specjalnych komunikatach dla tych osób. Zaproponowaliśmy też bezpłatne korzystanie z urządzeń kopiujących, komputerów i Internetu w celach komunikacji z bliskimi i załatwianiu spraw związanych z pobytem w Polsce Filie Biblioteczne udostępniły swoje czytelnie Internetowe uczniom Ukraińskim biorącym udział w zajęciach lekcyjnych on-line. Zakupiliśmy pakiet książek do nauki języka Polskiego dla Ukraińców oraz bajek dla dzieci. Wzięliśmy udział w projekcie Fundacji Mazovia „PODARUJ DZIECIOM KSIĄŻKĘ Ukraińskie książki dla Mazowieckich Bibliotek”, od której pozyskaliśmy pakiet darmowych książek dla dzieci. Udostępniliśmy możliwość zapisu do Biblioteki, aby mogli oni wypożyczyć materiały biblioteczne. Przeprowadzaliśmy 5 spotkań integrujących naszych mieszkańców i imigrantów.

Ze względu na ograniczenia związane z panującą w 2022r. pandemią COVID-19 część wydarzeń przeniesiona została do sieci: na stronie Facebooka (2 tys. odbiorców) oraz stronie www. Biblioteki(3 tys. odbiorców). Jednak nawet w czasie tych ograniczeń, bibliotekarze z Chorzel postanowili podtrzymać kontakty z czytelnikami. Biblioteka Główna wraz z Filiami ogłosiła akcję pod nazwą „Książka na telefon”, oraz w razie potrzeby dowóz książek do czytelnika. Akcja polegała na tym, że po kontakcie telefonicznym od czytelnika, w którym zgłosił chęć wymiany książek, czekał na niego przed budynkiem biblioteki, specjalny pojemnik na książki zwrócone oraz wypożyczone. Wszystkie czynności podczas takiej wymiany odbywały się w reżimie sanitarnym z użyciem środków dezynfekujących. Same książki zwrócone przez czytelnika przechodziły kwarantannę przez okres kilkudniowy na specjalnie wyznaczonych półkach.

Podczas pandemicznych ograniczeń uruchomiliśmy kilka akcji on-line, zarówno czytelniczych jak i okolicznościowych.

Były to:

1. Akcja „Jest treść, jest forma”- to 18 bestsellerów do pobrania za darmo,
2. Akcja- Bezpłatne e-booki, audiobooki i źródła cyfrowe na Dzień Książki i Praw Autorskich dostęp do 300 bibliotek cyfrowych,
3. Akcja „Bezpłatne bajki dla dzieci”,
4. Akcja-bezpłatne e-booki: kompendia prawne i informacyjne dla mam, powracających po dłuższej przerwie na rynek pracy!
5. Szkolenie online dla rodziców „4 techniki wspierające dziecko”,
6. Pomóż dziecku znaleźć pomysł na siebie”,
7. Program informacyjny „Planety od zewnątrz”,
8. Udostępnienie darmowej publikacji „ćwiczenia z myślenia,
9. Jak ustrzec się przed dezinformacją- bezpłatna audycja,
10. Szkolenie online jak dbać o Tożsamość Narodową,
11. Szkolenie jak nie dać się kremlowskiej dezinformacji,

Aktywna promocja kultury czytelnictwa polega na organizowaniu różnego rodzaju imprez czytelniczych. Były to:

1. Lekcje biblioteczne o tematyce obchodzonych rocznic oraz dni.
2. Pasowanie na czytelnika uczniów klas I Szkoły Podstawowej
3. Konkursy czytelnicze dla uczniów Szkoły Podstawowej.

Chorzelska Biblioteka traktuje kształtowanie czytelnictwa i gustów czytelniczych jako priorytetowe w najmłodszych grupach wiekowych, dlatego Filia dla Dzieci i Młodzieży w Chorzeliach oraz pozostałe Filie prowadzą stały od wielu lat cykl spotkań z książką wśród dzieci z Przedszkola. Są to czytania bajek i baśni związanych z rocznicami literackimi i innymi tematami. Spotkania te są uatrakcyjniane teatrzykami obrazkowymi w teatrzyku Kamischibai, które poza pozytywnymi treściami dają możliwość kształtowania wyobraźni. Ponadto wychodzimy naprzeciw potrzebom rodziców dzieci przedszkolnych, prowadząc „Punkt Biblioteczny w Przedszkolu”, po to aby rodzice odbierając swoje dzieci mogli wypożyczyć im książeczki.

Kolejnym wyzwaniem dla młodych czytelników jest projekt „Mała książka, wielki człowiek”, który prowadzimy od kilku lat. Co roku projekt jest modernizowany i dzieci w nim uczestniczące otrzymują nowe wyprawki w skład których wchodzi: książki, zakładki, odznaki, dyplomy i inne gadżety. Dzieci chętnie w nim uczestniczą.

Innym projektem którego MGBP jest uczestnikiem ma nazwę „Kreatywna Europa”, w którym dzieci po wypożyczeniu konkretnych książeczek z literatury popularnonaukowej otrzymywały w prezencie książki z łamigłówkami i zagadkami.

Dla dorosłych mieszkańców Miasta i Gminy oferujemy udział w corocznej Akcji „Narodowego czytania”. W 2022r. czytane były „Ballady i Romanse” Adama Mickiewicza.

Aby uhonorować dorosłych wiernych czytelników Biblioteki co roku organizujemy konkurs na „Super czytelnika”. W 2022r. takich czytelników było aż 25. Dlatego zorganizowaliśmy imprezę na której zostały wręczone nagrody i puchary. Swoim Patronatem imprezę objęła Pani Burmistrz Beata Szczepankowska.

Ważną grupą dla której kierujemy swoją ofertę jest młodzież. Pomimo ograniczonego ich czasu i nawału obowiązków szkolnych, chętnie uczestniczą oni w wydarzeniach w czasie wolnym. Filie Biblioteczne w Zaręczach i Krukowie, kiedy tylko dopisuje pogoda organizują wycieczki rowerowe po okolicy oraz pikniki.

Konkursy fotograficzne, plastyczne, czytelnicze, poetyckie to propozycja dla wszystkich chętnych, którzy chcą rozwijać swoje zainteresowania i zdolności. W 2022r. zorganizowaliśmy:

Konkursy fotograficzne pod nazwą

1. Zaczytana jesień,
2. Bombkowe święta,
3. Pokaż co przeczytałeś w ferie.

Konkursy plastyczne:

1. W krainie legend i baśni
2. Portret Pani wiosny
3. Baśnie naturalne

Konkurs poetycki- „Miłość wierszem pisana”

Biblioteka stara się zaspokajać zainteresowania i potrzeby różnych grup społeczeństwa i jednocześnie potrzeby te kształtować. Ważne są też działania Biblioteki przeciwko wykluczeniu społecznemu z uczestnictwa w kulturze np. z powodu starszego wieku, chorób, niepełnosprawności lub ubóstwa. Od kilkunastu lat Filie Biblioteczne w Krukowie i Zaręczach prowadzą w swoich siedzibach „Kurpiowskie Koło Biblioteki”. Jest to grupa osób, którym bliska jest kultura i sztuka Kurpiowska. Osoby te nie są zrzeszone prawnie, jednak spotykają

się po to aby kultywować żywe tradycje Kurpiowskie. Na spotkaniach czasem warsztatach powstają dekoracje świąteczne, wyroby kwiaciarskie z papieru i bibuły, hafty, obrazy malowane igłą, stroiki a czasem tradycyjne dania kurpiowskie. Zdarza się, że uczestnicy wspominają jak to dawniej na Kurpiach bywało a czasem rozmawiają gwarą Kurpiowską. Są to spotkania, które odbywają się w czasie wolnym od zajęć w gospodarstwie rolnym. „Kurpiowskie Koło Biblioteki”, dało się poznać jako aktywne i chętne do przeprowadzania warsztatów z dziećmi i dorosłymi. W zeszłym roku Panie Bibliotekarki zorganizowały 4 warsztaty rękodzielnictwa ludowego Kurpiów. A wystawę swoich prac zaprezentowały na Dniach Chorzeli.

Pomimo różnego rodzaju zaostreń związanych z pandemią udało nam się zorganizować spotkanie autorskie z Markiem Chmielewskich, młodym pisarzem mieszkańcem naszej gminy oraz z Agnieszką Kulbat autorką książek z fantastyki. Proponowaliśmy też spotkania autorskie on-line:

1. z ANDRZEJEM SAPIJĄ-reżyserem dokumentalistą, wykładowcą szkoły filmowej w Łodzi, autorem książki "Co pan widzi",
2. z Anną Kołodziejską - lekarką, autorką świetnej nowości pt. "Chirurgia dla dorosłych,
3. z Cezarym Borowym - autorem znakomitych, wspomnieniowych książek: "Spowiedź Hana Solo. Byłem przemytnikiem w Indiach" (2019) i "Przemysłowcy złotych kości" (2021),

oraz bezpłatny film: "Warto być przyzwoitym" związany z Rokiem Władysława Bartoszewskiego. pt. „Warto być przyzwoitym”.

MGBP wzięła udział w projekcie realizowanym online przez Muzeum Historii Żydów Polskich w 79 rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim. Akcja „Żonkile” miała tytuł Czy w getcie była miłość? i składają się z:

-premiery literackiej – reportażu Anny Bikont, opowiadań Marcina Szczygielskiego oraz Pawła Beręsewicza

-premiery słuchowisk dla dzieci i młodzieży

-opowiadania „Strasznie, strasznie” Pawła Beręsewicza czyta Ambasador akcji Żonkile, piosenkarza Andrzej Piaseczny

- opowiadania "Prawdziwi przyjaciele" Marcina Szczygielskiego

Jednym z zadań edukacyjnych MGBP jest udostępnianie różnego rodzaju wystaw, które dają możliwość zapoznania się z aktualnie obchodzonymi rocznicami oraz poznania literatury z nimi związanymi dostępnymi w bibliotece. Atutem takiej formy popularyzacji literatury,

jest niewątpliwie różnorodność tematyczna i dostępność. Ekspozycja towarzyszy czytelnikom od przekroczenia progu Biblioteki – przez hol, korytarze do pomieszczeń czytelni i wypożyczalni. Wystawom plastycznym towarzyszą tematyczne ekspozycje zbiorów bibliotecznych (np. albumy, książki autorskie, mapy, foldery, przewodniki, biografie), które zachęcają czytelników do wypożyczeń i tym samym do kształcenia ustawicznego. W minionym roku udostępniliśmy:

1, wystawę dotyczącą „Żołnierzy wyklętych”,

2. WYSTAWA W ROCZNICE ODZYSKANIA NIEPODLEGŁOŚCI

3. Wystawa twórczości Lucy Montgomery

4. Wystawa z okazji Światowego Dnia Czytania Tolkiena, który powstał z inicjatywy angielskiego Towarzystwa Tolkienowskiego.

5. Wystawa książek dla młodzieży Marty Fox

Czas Ferii zimowych 2022, to czas wzmożonych obostrzeń. Biblioteka przygotowała następujące propozycje spędzania czasu wolnego:

- seria gier i zabaw dla dzieci;
- konkursy plastyczne;
- Filia Biblioteczna w Duczyminie przeprowadziła w ferie zabawę – niespodziankę dla Czytelników z okazji Walentynek,
- Turniej Gier Planszowych o puchar Burmistrza Miasta i Gminy Chorzele

We wrześniu MGBP ogłosiła akcję „Uwolnij książki, dziel się z innymi” odbywała się przed Budynkiem Biblioteki. Idea bookcrossingu opiera się na założeniu, że literaturę należy rozpowszechniać. Książki powinny podróżować, krążyć z rąk do rąk, by mogły żyć i spełniać swoje zadanie. W tej podróży ważne jest to, że po prostu są czytane. Nie są ozdobami na półkach, stają się ogólnodostępne. A więc – żyją, bo nas uczą, bawią, zaskakują.